

Цифрові платформи можуть полегшити порівняння цін, ведення переговорів та визначення економічно вигідних альтернатив. Крім того, вдосконалена аналітика даних може виявити можливості для економії коштів завдяки аналізу витрат, прогнозуванню попиту та оцінці діяльності постачальників.

Дії, яких вживає організація, диктують, чи досягне вона успіху, чи зазнає невдачі як організація. Отже, всі дії будь якої організації, зокрема, в процесі закупівельної діяльності, повинні ґрунтуватися на фактах і впливати з точною та достовірною інформацією.

Згідно з McAfee та Brynjolfsson, команди, які приймають рішення, більш чітко узгоджені з їхніми цілями, ставлять правильні запитання і, як наслідок, дають найбільш переконливі відповіді на поставлені виклики [4].

Отже, підхід до управління закупівлями, заснований на аналізі великих баз даних, можливо, з використанням штучного інтелекту, сприятиме прийняттю обґрунтованих рішень, підвищить точність прогнозування та сприятиме обґрунтованому стратегічному вибору постачальників.

Список використаних джерел:

1. Стаття Worldwide IDC Global DataSphere Forecast, 2022–2026: Enterprise Organizations Driving Most of the Data Growth трав. 2022 URL: <https://www.idc.com/getdoc.jsp?containerId=US49018922> (дата звернення: 25.05.2023).
2. The Global Chief Procurement Officer Survey 2018 URL: <https://www2.deloitte.com/uk/en/pages/operations/articles/cpo-survey.html>. (дата звернення: 25.05.2023).
3. Дослідження AI-powered marketing and sales reach new heights with generative AI URL: <https://www.mckinsey.com/capabilities/growth-marketing-and-sales/our-insights/ai-powered-marketing-and-sales-reach-new-heights-with-generative-ai> (дата звернення: 25.05.2023).
4. Deveau R., Griffin J., Re S. AI-powered marketing and sales reach new heights with generative AI. May 11, 2023. URL: <https://www.mckinsey.com/capabilities/growth-marketing>. (дата звернення: 25.05.2023).

Радіонова І.Ф., д.е.н., професор,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана,
Київ, Україна

ПІСЛЯВОЄННЕ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ НА ОСНОВІ ЕМЕРДЖЕНТНОГО ЗРОСТАННЯ, СПРИЧИНЕНОГО ІКТ- СЕКТОРОМ

Radionova I.F., D.Sc. (Economics), Professor,

POST-WAR RECOVERY OF THE UKRAINIAN ECONOMY BASED ON EMERGENT GROWTH CAUSED BY THE IKT SECTOR

Abstract. These theses are devoted to an important aspect of global security, namely: the post-war recovery of the Ukrainian economy. According to the author, such recovery can be achieved on the basis of emergent growth. Moreover, the basis of such growth can be the IT sector of the Ukrainian economy.

Післявоєнне відновлення української економіки є важливою умовою глобальної безпеки з двох причин. По-перше, стабільність та зростання української економіки є основою зміцнення її власного воєнного потенціалу. По-друге, власний потенціал зростання зменшуватиме бюджетні витрати інших країн світу, які нині поділяють з Україною тягар воєнних витрат.

Українській економіці доступне зростання, що має ознаки емерджентного. Терміни «emerging economies» та «emergent growth» увійшли в науковий обіг. Зокрема, дослідники відомої аналітичної установи McKinsey Global Institute використовують поняття «emerging economies» для ідентифікації тих країн, які тривалий час демонструють високі темпи економічного зростання. Причому, ці високі темпи можуть досягатися країнами, що не належать до розвинених. А зростання досягається за рахунок вдалого використання різних переваг та можливостей, передусім, технологічних [1]

Контекст використання терміну «emergent growth» дає підстави для висновку, що йдеться про економічне зростання, яке не стало ендегенним. Тобто, воно спричиняється зовнішніми факторами. Таким зовнішнім фактором для успішних країн невисокого рівня розвитку – «emerging countries» - можуть ставати високі технології, створені в інших розвинених країнах. Залишаючись зовнішнім фактором зростання, високі технології не формують у країнах нижчого рівня розвитку завершеної «економіки знань» («knowledge-based economy»), не роблять зростання стійким («sustainable economic growth») у сенсі розвинених країн. Але високі темпи емерджентного зростання сприяють подоланню проблеми бідності, зміцненню економічного потенціалу тощо.

На користь того, що ІКТ-сектор української економіки може сприяти її емерджентному зростанню, можна використати такі аргументи.

По-перше, стабільне економічне зростання ІТ-сектору зберігається в Україні з середини 2000-х років на тлі нестабільного зростання всієї економіки. Упродовж лише трьох років до початку активної фази війни (2018-2021) валютні надходження від експорту ІТ-сектору та податкові надходження до державного бюджету країни зросли, приблизно, у два рази.

По-друге, виключна стійкість українського ІТ-сектору виявилась з початком активної фази московсько-української війни. Посідаючи третє місце за обсягом валютних надходжень від експорту (після експорту аграрної продукції та чорних металів), ІТ-сектор відновив втрачені показники вже на четвертому місяці активної фази війни.

По-третє, ІТ-сектор української економіки має надзвичайно високий потенціал зайнятості громадян. Динаміка цього потенціалу за три роки до початку активної фази війни ілюстровані на рис.1.

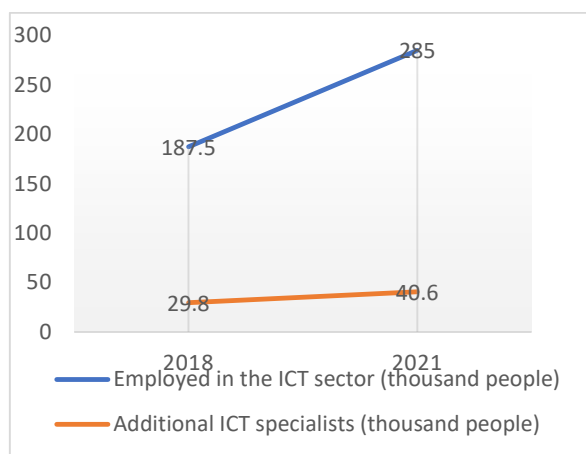

Рисунок 1 Зайнятість в українському ІКТ- секторі та приріст спеціалістів в ІКТ секторі.
Джерело: створено автором за даними [2]

Дані, ілюстровані на рис.1, свідчать про те, що впродовж лише трьох років зайнятість в українському ІКТ-секторі зросла на 51%. При цьому спостерігався значний щорічний приріст зайнятості фахівців високої кваліфікації цього сектору. Останнє виявляє високий попит на робочу силу в ІТ-секторі, який, як відомо, задовольняється не лише українськими закладами освіти, а й самими ІКТ-компаніями.

На користь того, що ІТ-сектор української економіки потенційно є джерелом екзогенного, а не ендогенного зростання, можна використати такий аргумент. Здебільшого українські ІТ-компанії стають, так званими «сервісними», а не продуктовими. Тобто, вони працюють на експорт, виконуючи замовлення зовнішніх споживачів ІТ-послуг.

Маючи значний потенціал для перетворення в фактор емерджентного зростання, ІТ-сектор досі не став таким з багатьох причин. Серед них, на думку автора, найбільш загальною причиною є сформована «олігархічна модель» української економіки, за якої органи державної влади, передусім, діють в інтересах олігархічного капіталу, що опанував традиційні галузі – металургію, сільське господарство, енергетику тощо. Натомість, для ІТ-бізнесу, з найбільшим потенціалом економічного зростання, не створені необхідні преференції. Парадоксом української системи публічного управління є те, що однією з причин швидкого розвитку ІТ-сектору української економіки, на думку деяких аналітиків, є відсутність уваги олігархічного капіталу до ІТ-

сектору. Останнє створило певний «коридор свободи» для зростання ІТ-сектору.

Висновки. Відновлення та емерджентне зростання української економіки відповідає інтересам національної та глобальної безпеки.

ІТ-сектор української економіки має потенціал для перетворення в джерело емерджентного зростання через швидкі темпи зростання його продукту, зайнятості, сплачених ним податків тощо.

Основною перешкодою на шляху перетворення ІТ-сектору в джерело емерджентного економічного зростання є економічна модель, яка склалась в українській економіці й характеризується захистом інтересів олігархічного бізнесу.

Список використаних джерел:

1. Outperformers: High-growth emerging economies and the companies that propel them, McKinsey Global Institute, 2018. URL: <https://www.mckinsey.com/featured-insights/innovation-and-growth/outperformers-high-growth-emerging-economies-and-the-companies-that-propel-them>
2. Васюк К. Нам не потрібні жодні пільги під час війни // Develop Ukrainian IT, 30 березня 2022 https://dou.ua/lenta/interviews/ukrainian-postwar-it-market/?from=tge&utm_source=telegram&utm_medium=social

Сарапін Ю.О., ад'юнкт

Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського,
Київ, Україна

Феськов О.С., ад'юнкт

Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського,
Київ, Україна

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЗАХИСТУ ОБ'ЄКТІВ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ СЕКТОРУ ОБОРОНИ ТА ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ЇХ ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ

Sarapin Yuriy, adjunct

National Defence University of Ukraine named after Ivan Cherniakhovskiy
Kyiv, Ukraine

Feskov Oleksandr, adjunct

National Defence University of Ukraine named after Ivan Cherniakhovskiy
Kyiv, Ukraine

PROBLEMATIC ISSUES OF PROTECTION OF CRITICAL INFRASTRUCTURE OF THE DEFENSE SECTOR AND PRIORITY